

Nr 107

PLAN- OCH BYGGFÖRORDNING

för landskapet Åland

Utfärdad i Mariehamn den 18 september 2008

Med stöd av plan- och bygglagen (2008:102) för landskapet Åland föreskrivs¹:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Byggnadsnämndens uppgifter

Byggnadsnämnden ska kontrollera att antagna planer följs, behandla ansökningar om bygglov och andra tillstånd, övervaka att gällande bestämmelser och givna tillstånd följs, kontrollera vården av byggnader och den bebyggda miljön enligt 16 kap. plan- och bygglagen (2008:102) för landskapet Åland (PBL) och ansvara för att information om regelverket kring byggnadsfrågor finns i kommunen.

Kommunens byggnadsinspektör sköter synen och övervakningsuppgifter om inte annat bestämts i byggnadsnämndens instruktion eller beslutats av nämnden i enskilda fall.

I byggnadsnämndens instruktion kan det anges att andra kommunala myndigheter ska delta i byggnadstillsynen och i granskningen av ritningar och projektbeskrivningar.

2 §

Behörighetskrav för byggnadsinspektör

En byggnadsinspektör ska ha högskoleexamen som motsvarar minst tre års heltidsstudier inom byggnadsbranschen eller annan motsvarande examen och tillräcklig erfarenhet av pro-

jektering av byggnader och utförande av byggnadsarbeten.

3 §

Behörighetskrav för planläggare

Den som utarbetar en detalj- eller generalplan ska ha högskoleexamen som motsvarar minst tre års heltidsstudier inom byggnadsbranschen eller annan motsvarande examen och tillräcklig erfarenhet med tanke på uppgiftens svårighetsgrad.

4 §

Behörighetskrav för projektör, projektledare och arbetsledare

Den som utarbetar ritningar och projektbeskrivningar ska ha högskoleexamen som motsvarar minst tre års heltidsstudier inom byggnadsbranschen eller annan motsvarande examen och tillräcklig erfarenhet inom projekteringsområdet.

En person som inte har examen men som med hänsyn till sin erfarenhet eller byggobjektets eller projekteringsuppgiftens art och omfattning kan anses ha tillräckliga kunskaper får utföra projekteringsuppgiften.

Den projektledare som enligt 79 § PBL ansvarar för helheten och kvaliteten vid projektering av ett större byggprojekt med i tekniskt hänseende krävande konstruktioner ska dessutom ha tillräckliga kunskaper och erfarenhet för uppgiften.

Den ansvariga arbetsledaren för byggnadsarbete ska ha den utbildning och erfarenhet som anges i 1 eller 2 mom.

¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/91/EG, EGT nr L 1, 4.1.2002, s. 65

2 kap. Generalplan och detaljplan

5 §

Planbeskrivning

En planbeskrivning ska innehålla uppgifter om

1) planområdets natur- och miljöförhållanden, bebyggelse, markägoförhållanden, hamnar, vägar och annan infrastruktur,

2) de begränsningar för markanvändningen som direkt berör området eller kan påverka områdets användning såsom naturskydd, skyddsvärda byggnader och miljöer, friluftsområden, servitut och andra nyttjanderätter,

3) planens utgångspunkter och mål,

4) det centrala innehållet i och grunderna för den planlösning som valts samt hur resultaten av konsekvensutredningarna och olika framförda utlåtanden och anmärkningar har beaktats,

5) planeringens olika skeden samt

6) hur genomförandet och uppföljningen av planen ordnas och vem som ansvarar för det.

Planbeskrivningens omfattning och detaljeringsgrad ska stå i relation till planens betydelse, omfattning eller de miljö- och andra konsekvenser som planen kan ha.

I planbeskrivning för detaljplan ska redovisas hur förslaget beaktar gällande generalplan.

Om en generalplan har antagits för det område som detaljplaneras kan planbeskrivningens omfattning och innehåll vara enklare än det som anges i 1 mom.

De planbeteckningar som ska tillämpas utfärdas av landskapsregeringen.

6 §

Utformningen av generalplanen

Generalplanen presenteras på en karta i skalan 1:5 000 - 1:20 000 så att principerna för områdesanvändningen, områden för byggande, vägar och trafik, rekreation, natur- och miljöskydd samt jord- och skogsbruk samt fiske och planens övriga innehåll framgår tillräckligt klart. Om planen ska styra byggandet enligt 21 § PBL ska byggnadsområdet klart framgå av planen.

De planbeteckningar som ska tillämpas utfärdas av landskapsregeringen.

7 §

Innehållet i en detaljplan

Vid utformningen av en detaljplan ska följande faktorer beaktas:

1) bestående fastighetsgränser, servitut, vägar och andra omständigheter;

2) terrängförhållanden och jordmån;

3) möjligheterna att ekonomiskt anordna vatten och avlopp, dagvatten och annan infrastruktur;

4) hur områdets avfallshantering ska ordnas;

5) att bostadsområden placeras på lämpligt sätt och att parker eller skyddsområden avskiljs tillräckligt väl från industriområden, upplagsplatser och större trafikleder;

6) att tillräckligt antal parker, grön- och skyddsområden reserveras på lämpliga platser;

7) brand- och befolkningsskyddskraven;

8) att torg, parker, lek-, idrotts-, samlings- och badplatser anvisas i tillräcklig utsträckning;

9) att bostadshusen och vistelseområdena placeras där ljus-, solvärme- och mikroklimatförhållandena är goda;

10) att vid nybyggnation hänsyn tas till befintlig angränsande bebyggelse;

11) att områden för allmänna byggnader och anläggningar reserveras i tillräcklig utsträckning;

12) att gatu- och trafiknätet utformas ändamålsenligt och behövliga genomfarts- och förbindelseleder reserveras;

13) att trafiksäkerheten och behovet av gång- och cykelleder beaktas;

14) att tillräckligt med allmänna parkeringsplatser anordnas;

15) att det inom byggnadskvarter finns tillräckligt med lekplatser och vistelseområden samt

16) att historiskt, kulturhistoriskt eller arkitektoniskt värdefulla byggnader och byggnadsmiljöer samt platser som är värdefulla på grund av utsikten, läget, växtligheten eller säregna naturförhållanden skyddas och bevaras och inte utan tvingande skäl förstörs.

3 kap.

Planläggningsförfarande

8 §

Hörande i beredningsskedet

Ett samråd enligt 30 § PBL ordnas när det är ändamålsenligt med tanke på planens syfte och betydelse genom att utkastet till plan med tillhörande motiveringar och konsekvensutredningar presenteras på ett samrådsmöte och de berörda ges möjlighet att framföra sina åsikter muntligen eller skriftligen inom en viss tid.

Ett meddelande om möjligheterna att framföra åsikter ska, med beaktande av antalet berörda, delges per post genom brev enligt vad som föreskrivs i förvaltningslagen (2008:9) för landskapet Åland om vanlig delgivning eller anslås på berörd kommuns anslagstavla eller publiceras i minst en lokal tidning med allmän spridning i landskapet enligt vad som föreskrivs i förvaltningslagen för landskapet Åland om of-

fentlig delgivning. Meddelandet ska anslås eller publiceras senast fjorton dagar före samrådsmötet.

9 §

Meddelande om antagande av plan

Sedan en generalplan, detaljplan eller kommunöversikt har antagits av kommunfullmäktige ska planen snarast möjligt sändas till landshapsregeringen för kännedom.

Sedan en ny plan vunnit laga kraft ska ett exemplar av planen sändas till lantmäteribrå och till de grannkommuner som gränsar till planområdet. Ett meddelande om att en plan vunnit laga kraft ska också sändas till landshapsregeringen.

4 kap. Tomtindelning

10 §

Utarbetande av tomtindelning

Tomtindelningen ska utarbetas så att

1) varje tomt gränsar till ett gatuområde; av särskilda skäl kan tomten dock gränsa till något annat allmänt område, via vilket en körförbindelse kan ordnas till tomten,

2) tomterna ges det format och den storlek som det med avseende på byggandet, användningen av tomterna och det tekniska underhållet av dem är ändamålsenligt.

Det som föreskrivs i 1 mom. 1 punkten tillämpas inte, om körförbindelsen till tomten och dess tekniska underhåll kan ordnas via en sådan tomt som avses i 1 punkten i form av ett servitut som anvisas vid tomtindelningen och som vid fastighetsförrättningen stiftas för högst två tomter.

En separat antagen bindande tomtindelning utarbetas av kommunens fastighetsingenjör eller på hans eller hennes förordnande av någon annan kommunal tjänsteinnehavare som ska ha högskoleexamen inom lantmäteribranschen eller någon annan examen inom lantmäteribranschen på minst teknikernivå.

11 §

Tomtindelningsskarta

En separat tomtindelning utarbetas på en karta (tomtindelningsskarta), som ska ange tomternas nummer, arealer, gränsernas längd, råpunkter samt deras koordinater och byggnader på området, de fastigheter och arealer som bildar tomterna samt delarealer. Dessutom ska på tomtindelningsskartan enligt behov visas kända underjordiska ledningar samt eventuella servitut och andra nyttjanderättigheter på området.

Om tomtindelningen ingår i detaljplanen, anges tomternas nummer och gränser på detaljplanekartan. Andra uppgifter som nämns i 1 mom. kan anges på en separat karta.

12 §

Offentligt framläggande av ett separat förslag till tomtindelning

Ett förslag till separat antagen bindande tomtindelning ska i kommunen hållas offentligt framlagt under minst 14 dagar.

Upprättas tomtindelning helt i enlighet med instruktiva gränser i en detaljplan behövs inget hörande enligt 36 § 3 mom. PBL.

De som enligt 36 § 3 mom. PBL ska höras i samband med beredningen av tomtindelningen har rätt att göra anmärkning mot förslaget till tomtindelning. Anmärkningen ska ges in till kommunen före utgången av den tid under vilken förslaget är framlagt.

Framläggandet och rätten att göra anmärkning ska meddelas dem som enligt 3 mom. har rätt att göra anmärkning. Meddelandet får sändas som vanligt brev. Meddelandet behöver dock inte sändas, om personen i fråga har godkänt förslaget till tomtindelning. Personen anses ha fått del av meddelandet, om det har postats senast en vecka före framläggandet.

Om alla de som saken gäller skriftligen har godkänt tomtindelningsförslaget, behöver förslaget inte läggas fram för allmänheten.

13 §

Information om antagande av tomtindelning

Information om att separat antagen bindande tomtindelning har antagits ska ges i samma ordning som kommunala tillkännagivanden offentligt görs i kommunen.

5 kap. Gator och allmänna områden

14 §

Anläggandet av gata

Innan en ny gata anläggs eller en större ändring görs av en befintlig gata ska en gaturitning uppgöras.

Gaturitningen ska innehålla principerna för trafikarrangemangen på gatan, torrläggning och avledande av regnvatten, situationsplan och behövligt antal längd- och tvärprofiler, beläggningssmaterial samt planteringar och fasta konstruktioner.

Gaturitningar antas av kommunen efter att förslaget varit offentligt utställt under minst 14 dagar. Anmärkningar mot förslaget ska framställas skriftligen under utställningstiden.

Utställningstiden och rätten att göra anmärkning mot förslaget ska, innan utställningen, meddelas ägare och innehavare av fastigheter som gränsar till gatuområdet. Meddelandena får sändas som vanliga brev.

15 §

Taxa för anläggningskostnader för ny gata

Taxan för anläggningskostnaderna för gata ska innehålla bestämmelser om beräkningsgrunderna, betalningssättet och grunderna för nedsättning och befrielse från avgift.

Innan beslut fattas om taxan ska utredning om och förslaget till taxa ställas ut under minst 30 dagar. Förutom tomtägarna och kommuninvånarna har även föreningar och representerar tomtägare rätt att komma med synpunkter på förslaget. Synpunkterna ska framställas under den tid förslaget är utställt.

Kommunen har inte rätt att ta betalt för anläggandet av en gata till en tomt som den har överlåtit ifall inte rätt till ersättning har förbehållits i överlåtelsehandlingen.

6 kap.

Byggnadsrätt och krav på byggnad och dess placering

16 §

Lekplatser och vistelseområden

I anslutning till bostadshus ska det ordnas tillräckligt med plats utomhus för lekplatser och vistelseområden. Dessa platser och områden ska på ett tryggt sätt avskiljas från det område som är reserverat för trafik. Vid bedömning av om platserna och områdena är tillräckliga kan hänsyn tas till de motsvarande platser och områden som står till buds i den närmaste omgivningen samt fastigheternas gemensamma arrangemang.

17 §

Avfallshantering

I samband med byggande ska utrymmen och anläggningar för fastighetens avfallshantering ordnas. Avfallsutrymmen ska, med undantag av de vid enfamiljshus, avskärmade eller inhägnas för undvikande av brandfara eller miljöförorening.

18 §

Avståndsbestämmelser på oplanerat område

En byggnad får inte utan grannes samtycke placeras närmare än fem meter från tomtgränsen eller tio meter från grannes byggnad. En byggnad som är mer än tio meter hög ska dock, om man inte kommit överens om annat, placeras

minst lika långt från grannes byggnad som byggnaden ska bli hög.

Byggnader med brandfarlig verksamhet måste placeras på brandsäkert avstånd från annan byggnad.

Vid prövning av var ett byggprojekt ska placeras och hur lämplig byggnadsplatsen är ska man se till att skyddsavstånden är tillräckliga för att minimera risken för olyckor.

19 §

Byggnadens höjd

Över den i detaljplanen föreskrivna byggnads- och takhöjden får enkla torn, gavlar, fönster, ventilations- och skorstenpipor, skyddsräcken samt andra liknande byggnadsdelar uppföras om de passar in i den bebyggda miljön och dess placering inte i betydande mån inverkar på omgivande bosättning.

20 §

Tomtens byggnadsrätt

Om inte annat bestämts i en plan utgör tomtens byggnadsrätt uttryckt i kvadratmeter våningsyta högst 15 procent av tomtens areal.

21 §

Byggnadernas placering utanför planlagt område

En byggnad ska placeras så att den passar in i naturmiljön och i den bebyggda miljön. En byggnad ska med hänsyn till förhållandena på platsen placeras så att vattenskadorna på byggnadskonstruktionen förhindras.

Bostadshus och andra byggnader avsedda för boende får inte placeras lägre än två meter över medelvattenståndet om inte särskilda åtgärder vidtas för att hindra vatten från att tränga in i byggnaden. Om inte annat bestämts i en kommunal byggnadsordning får dock en bastubyggnad på högst 15 m² placeras på en lägre nivå över medelvattenståndet och närmare stranden förutsatt att byggnaden passar väl in i omgivningen.

Båthus och sjöbodrar får placeras på strandlinjen där byggnaderna med beaktande av strandens helhetsbild passar in i omgivningen. Båthus ska om möjligt placeras i grupper i anslutning till befintliga hamnar där det redan finns bryggor och båthus.

22 §

Parkeringsplatser

På varje tomt ska det finnas minst två parkeringsplatser per bostad om inte annat anges i detaljplanen.

Parkeringsplatserna kan placeras på en annan fastighet om det har anvisats i detaljplanen

eller om det har grundats en bestående nyttjanderätt till parkeringsplats för tomten enligt bestämmelserna om byggnadsservitut.

7 kap. Tillståndsförfarande

23 §

Bygglovshandlingar

Till ansökan om bygglov ska projektets huvudritningar bifogas. Till huvudritningarna hör en situationsplan samt planritningar, sektioner och fasadritningar. Dessutom ska en tomtkarta eller ett utdrag ur grundkartan över området samt utdrag ur fastighets- och lagfartsregistret och annan behövlig utredning som visar sökandens ägande eller besittningsrätt till den tomt ansökan gäller lämnas in.

Därutöver ska de handlingar som krävs enligt landskapslagen (2008:106) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om byggnaders energiprestanda lämnas in.

Vid behov ska även en redogörelse för byggplatsens grundläggnings- och höjdförhållanden lämnas in och en redogörelse över det grundläggningssätt som förutsatts och över andra behövliga åtgärder.

Konstruktionsritningar och andra projekthandlingar ska efter behov inlämnas till byggnadsnämnden enligt bestämmelser i bygglovet.

Närmare föreskrifter om ritningar och projekthandlingar och deras utförande kan utfärdas i Ålands byggbestämmelsesamling.

24 §

Avvikelse från ritningar och projektbeskrivningar

Byggnadsinspektören kan under byggnadsarbetet godkänna att mindre avvikelser görs från de ritningar och projektbeskrivningar som godkänts i bygglovet om ändringarna inte påverkar grannarnas ställning eller på ett betydande sätt avviker från det beviljade bygglovet.

I ritningarna och projektbeskrivningen ska ändringar som godkänts under byggnadsarbetet och vem som godkänt ändringarna införas. De ändrade ritningarna och projektbeskrivningarna ska lämnas till byggnadsnämnden innan slutsynen.

8 kap. Utförande av byggnadsarbete

25 §

Den ansvariga arbetsledarens uppgifter

Den ansvariga arbetsledarens uppgifter och ansvar börjar omedelbart efter godkännandet i samband med bygglovet eller särskild anmälan

innan byggnadsarbetet påbörjas. Befrielse från uppgifterna och ansvaret fås endast genom en skriftlig begäran eller genom att en annan person godkänns i stället för den ansvariga arbetsledaren.

Den ansvariga arbetsledaren ska se till att

1) byggnadsinspektören underrättas om att byggandet påbörjas,

2) byggnadsarbetet utförs i enlighet med det beviljade lovet och gällande lagstiftning och bestämmelser om byggande,

3) åtgärder vidtas för att rätta till upptäckta fel och brister under byggnadsarbetet,

4) i bygglovet föreskrivna syner begärs i tillräckligt god tid och att inspektioner och åtgärder som byggnadsinspektören beslutat om utförs i rätta arbetsskeden,

5) godkända ritningar och projektbeskrivningar, ett aktuellt inspektionsprotokoll för bygget, eventuella testresultat samt andra nödvändiga handlingar finns tillgängliga på byggarbetsplatsen och att en kopia av inspektionsprotokollet vid slutsynen överlämnas till byggnadsinspektören samt

6) de i bygglovet angivna egengranskningsprotokollen finns på byggplatsen vid ibruktandebesiktningen.

Bestämmelserna om ansvarig arbetsledare gäller i tillämpliga delar arbetsledaren för ett specialområde.

26 §

Utmärkning av byggnadens plats

Innan byggandet påbörjas ska byggnadens plats och höjdläge märkas ut i terrängen om inte annat bestämts i bygglovet. Utmärkningen ska godkännas av byggnadsinspektören, eller annan kommunal myndighet i enlighet med byggnadsnämndens instruktion, innan arbetet inleds.

27 §

Syner och inspektioner

Byggnadsnämnden ska i bygglovet ange vilka av följande syner som ska förrättas under byggnadstiden:

1) botten- och dräneringssyn, då grävning, sprängning och pålning av grund utförts eller innan förstärkande av grund påbörjats och efter att dräneringen utförts men ännu inte täckts över,

2) syn av avloppssystem och -ledningar innan ledningarna täckts in,

3) kanalsyn, då rök- och luftkanaler är färdigställda men ännu inte rappade eller på annat sätt täckta,

4) konstruktionssyn, då bärande konstruktioner är färdiga men före rappningsarbete eller annat täckande av bärande konstruktioner,

5) vatten-, avlopps- och ventilationssyn vid provmätningar innan ledningarna täcks in,

6) syn för ibruktage, om byggnaden eller del av den ska tas i bruk innan slutsyn förrättats samt,

7) slutsyn, då byggnaden är färdigställd och gårdsplanen och byggnadens hela omgivning ställts i ordning.

Syneförrättningar kan slås ihop eller förrättas i etapper.

Byggnadsinspektören kan, om det finns grundad anledning besluta att syner ska förrättas trots att det inte har angetts i bygglovet eller att föreskrivna syner inte behöver hållas.

En representant för den som påbörjar ett byggprojekt och den ansvariga arbetsledaren samt vid behov de som projekterat byggnaden eller delar därav ska vara närvarande vid synen.

Avsikten med synen är att konstatera om de åtgärder och inspektioner samt nödvändiga utredningar som hör till ett visst byggnadsskede har utförts och om åtgärder som förutsätts på grund av uppdagade missförhållanden eller brister har vidtagits. En anteckning om att syn förrättats samt eventuella anmärkningar och påminnelser görs i inspektionsprotokollet för bygget.

28 §

Dokumentation av byggnadsarbetets övervakning

De ansvariga för olika byggnadsskedena och de som kontrollerar arbetsskedena noterar sina inspektioner i ett inspektionsprotokoll för bygget. Alla kontroller ska dokumenteras skriftligen. I inspektionsprotokollet antecknas också motiverade anmärkningar av byggherren, projektören, entreprenören eller en anlita expert som gäller de avvikelser som gjorts från projektbeskrivningar och byggbestämmelser.

I slutsynen antecknas att ett inspektionsprotokoll förts och ett sammandrag av protokollet ska arkiveras i anslutning till tillståndshandlingarna.

Närmare bestämmelser om tillsynen över byggnadsarbetet och inspektionsprotokollet kan utfärdas i Ålands byggbestämmelsesamling.

29 §

Byggherreövervakning

Vid slutsynen granskas att byggherren har skött sin övervakningsuppgift och att byggnaden överensstämmer med det lov som beviljats och kan tas i bruk.

I en övervakningsplan för byggherreövervakningen beskrivs byggprojektet samt anges vem som är byggherren, vilken övervakningsorgani-

sation och vilka experter som byggherren anlitar samt de som utför el-, VVS-, och övriga specialarbeten och den ansvariga arbetsledningen till den del sökanden har kännedom om dessa. Vid prövningen av godkännandet ska byggherrens förutsättningar att sköta tillsynen över byggnadsarbetet i enlighet med övervakningsplanen beaktas.

Övervakningsplanen ska kompletteras med den ansvariga arbetsledningen och i övrigt till den del det förutsätts vid godkännandet så snart den som påbörjar byggprojektet har kännedom om detta.

30 §

Byggnadsservitut

För en tomt kan som ett sådant byggnadsservitut som avses i 86 och 87 § PBL stiftas en rätt att bestående eller för viss tid belasta en annan fastighet genom att:

1) använda grunden till en byggnad eller stödmur på den belastade fastigheten som grund för en byggnad eller stödmur som byggs på den berättigade fastigheten samt att utsträcka grunden för byggnaden eller stödmuren till den belastade fastigheten (grundläggningsservitut),

2) använda en vägg eller konstruktion i en byggnad på den belastade fastigheten för att stöda mellanbjälklagen eller andra konstruktioner eller för ett motsvarande ändamål samt att bygga så att de byggnader som är belägna vid gränsen har en gemensam vägg (konstruktions-servitut),

3) placera ledningar som betjänar fastigheten och anordningar som hör till dessa i en byggnad på den belastade fastigheten samt att använda de utrymmen som behövs för dessa (anordningsservitut),

4) använda en gång, ett skyddsrum eller en parkeringsplats i en byggnad på den belastade fastigheten (nyttjandeservitut),

5) använda en på den belastade fastigheten förlagd värmecentral eller värmeöverföringsanordning eller inrättning som betjänar avfallshanteringen eller någon annan kommunalteknisk service samt utrymmen som reserverats för dessa ändamål (underhållsservitut),

6) i en byggnad på den belastade fastigheten använda utrymmen som är avsedda att vara gemensamma för fastigheterna eller andra inrättningar som betjänar boende, arbete eller fastighetsskötsel eller utrymmen som reserverats för dessa ändamål (gemensamt servitut),

7) ta upp en dörr eller en annan öppning i en vägg på gränsen till den belastade fastigheten eller låta bli att bygga en brandmur (väggservitut) samt

8) utsträcka taket på en byggnad eller en sådan del av ytterväggen som beror på tilläggsisolering in på den belastade fastigheten eller att bygga ett tak så att vattnet rinner ut på den belastade fastigheten eller leds vidare via den (toleransservitut).

31 §

*Införande av byggnadsservitut
i fastighetsregistret*

En anteckning om stiftande eller upphävande av ett byggnadsservitut ska sedan beslutet vunnit laga kraft göras i fastighetsregistret för innehavaren av servitutsrätten och den belastade fastigheten. Ett byggnadsservitut som införts i fastighetsregistret är i kraft även om fastigheten övergår i någon annans ägo.

Om tomtindelningen eller fastighetens gränser ändras, ska förrättningsingenjören eller när

det gäller sammanslagning av fastigheter, den som för fastighetsregistret genom sitt beslut samtidigt rätta servitutet så att det motsvarar ändringen och avlägsna de servitut som till följd av ändringen i fastighetsindelningen blivit onödiga. Då kvarters- och tomtnumret ändras ska fastighetsregisterföraren avgöra ärendet efter att vid behov ha hört dem som saken gäller. Det som sagts ovan gäller i tillämpliga delar även beslut om rätt att placera samhällstekniska anordningar enligt 44 § PBL.

Denna förordning träder i kraft den 1 oktober 2008.

Genom denna förordning upphävs byggnadsförordningen (1963:40) för landskapet Åland.

Mariehamn den 18 september 2008

BRITT LUNDBERG
vicelantråd

Roger Eriksson
föredragande ledamot

